

Angela
MARTIN

Fiction-Ltd

Cartea lui Cezar

roman

POLIROM
2024

— Domnu'... îngăimă ea buimacă, și un damf grețos de vin ordinar îi sufocă în aburii beției cuvântul bâlbâit „mulțumesc“.

Pe urmă, cu greu își duse arătătorul la buze, asigurându-se, că secretul, chipurile, are să rămână între ei.

— Doamna Nuța! exclamă Cezar uluit.

Dar își reveni și, prefăcându-se a nu băga de seamă că e beată, ca să n-o jignească, survolă grațios momentul și bălmăji ceva de genul „v-am adus și eu niște rufe la spălat“.

— Bine! încuviință mohorâtă Nuța.

Și, silindu-se din toate puterile să-și țină echilibrul, își balansă o mână spre ușă voind prin aceasta să-i arate unde era întrerupătorul.

Între timp, Cezar se aplecă, trase spre stânga maneta arzătorului și stinse focul. Când ieși din spălătorie, urcă scara cu sufletul la gură. Traversa același întuneric beznă, dar lăsă la o parte prudența și, din câteva salturi se pomeni la parter, mulțumindu-i lui Dumnezeu că l-a scăpat de a mai fi martor la situația jenantă în care o surprinsese pe femeie. „Sigur că nu-i va spune domnului Ionescu pățania cu Nuța. Dar nici doamnei Apostoleanu? Pe ea era obligatoriu s-o pună în gardă, fiindcă, înainte de a fi jenantă, situația era gravă. Pericolul era uriaș: Nuța, dacă n-o descoperea el, putea acum să dea foc la casă ori, Doamne ferește!, să intre în comă alcoolică. Și cine răspundea pentru ea?“

Cu aceste întrebări în minte, ajunse în dreptul ușii doamnei Apostoleanu. Puse degetul mare pe bumbul de porțelan al soneriei, să-l apese, dar se răzgândi: „N-are rost, precis e plecată deja la bibliotecă“. În aceeași clipă auzi însă învârtindu-se discret pe dinăuntru butonul yalei și proprietara apăru în prag surâzătoare.

— Bună dimineața, Cezar!

— Săru'mâna, doamnă Apostoleanu!

— Te ajut cu ceva? se oferi ea de-a dreptul.

Se uitase, de bună seamă, pe vizor, și-l observase că întinsese mâna să sune.

— Nu, mulțumesc! Am fost la subsol să-i dau doamnei Nuța lenjeria de pat să mi-o spele. La sfatul domnului Ionescu, preciză. Dar...

— Atunci poate mă ajuți tu cu un sfat, îi luă ea vorba din gură.

— Vă rog!

— Poftește înăuntru! Să vezi ce-am pățit!

Și, vorbindu-i, îl conduse în bucătăria pardosită cu gresie cadrilată, alb-negru, și cu pereții acoperiți până la jumătate cu lambriuri albe. Cezar o urmă tăcut.

— Uite, mi-am cumpărat frigider.

— Felicitări! Să-l stăpâniți sănătoasă!

— Mulțumesc!

Într-adevăr, un frigider Fram alb, burduhănos, trona în mijlocul bucătăriei.

— A, dar e frumooos!

— Da, și mai ales, util. Nu mai rezistam fără. N-ai stat niciodată verile în București, nu știi cum e să-ți fiarbă creierii-n cap de căldură și să bei apă clocită de la robinet.

— Și doriți să vi-l pun la locul lui, nu-i așa? o întrebă Cezar punându-și deja mâinile în șold pentru a evalua situația.

— Dacă ești drăguț! Din păcate, după ce l-am adus acasă, am descoperit că are clanța stricată. Și încercă să tragă de mâner spre ea. Nu merge.

— Lăsați-mă pe mine! Trebuie să aibă un șpil! căută și el să forțeze mânerul. E posibil să fie blocat arcul.

— Of, dacă n-am încercat în toate felurile! se plânse doamna Apostoleanu.

— Dar la magazin nu vi l-au deschis înainte de a plăti?
— Ba da, mi l-au verificat.
— Și v-au dat și o garanție...
— Da, dar scrie că reclamațiile se rezolvă în decurs de treizeci de zile de la depunerea cererii.
— De unde l-ați cumpărat?
— De la Magazinul Universal București.
— Atunci acolo trebuie să depuneți cererea. Cât mai repede. C-o să aveți ceva de așteptat.
— De unde știi?
— Mi s-a dat și mie o garanție când mi-a cumpărat mama aspiratorul.
— Tot de la Magazinul București?
— Da.
— Deci ai aspirator...
— Am un aspirator mic. Oricând aveți nevoie, vi-l împrumut.
— Nu, mulțumesc, mie îmi bate Nuța covorul. Când își aduce aminte. Avem în fundul curții bățator.
— A, da? Dacă știam, nu mai dădeam banii pe aspirator. Dar maică-mea a zis că sigur are să-mi trebuiască. Haideți mai bine să vi-l dau la perete, să nu stea așa, în drum, arătă cu capul spre Fram.
Săltă puțin frigiderul înclinându-l pe un colț, apoi pe o latură, pe cealaltă, îl bățâi ușurel făcându-l să lunece spre perete, la urmă îl cuprinse cu brațele și se opinti să-l așeze pe poziție, cu spatele la priză.
— Da' să vedeți ce-am pățit eu! se întoarce spre ea, cu o figură indecisă. Nici nu îndrăznesc să vă spun... N-ați vrea să auziți așa ceva...
Doamna Apostoleanu îl încurajă să-și descarce inima, cu toate că nu era deloc o fire săritoare. Se temea să se implice. Tragediile din tinerețe o măcinaseră sufletește până-ntr-atât, încât instinctul de autoapărare o adâncea

într-un fel de autism ori de câte ori era solicitată să împărtășească vreun sentiment, fie el de bucurie sau necaz.

— E vorba de Nuța, dădu Cezar să înceapă, dar văzând-o pe doamna Apostoleanu făcând fețe-fețe, se reținu.

— E jos la spălătorie, beată criță, așa e?

Cezar dădu din cap că da.

— Și ce pot eu să-i fac? ridică din umeri iritată.

— Ea n-are familie, s-o anunțăm?...

— Cine, Nuța? sări doamna Apostoleanu, vexată. N-are. Eu sunt familia ei. Adică are un băiat, dar nu locuiesc împreună. E mare doctor... O să-i bat obrazul când o veni pe-aici – e totuși maică-sa...

— Și tatăl băiatului?

— Tatăl? De unde tată? N-a scos nimeni vreodată de la Nuța niciun cuvânt despre el. A rămas că a făcut un copil din flori.

— Și de când e alcoolică?

— De mult, din tinerețe. După ce s-a trezit singură... De fapt, ce singură, că era slujnică la noi. A adus-o taică-meu de la țară, dintr-un sat de lângă Segarcea, că din Segarcea erau Giurcăneștii. Taică-meu, Dinu Giurcănescu, a fost pe vremuri mare avocat în București. Da' mare de tot!

Doamna Apostoleanu se opri, de parcă i se pusese un nod în gât. Oftă din adânc și continuă:

— Da' Nuța e numai cu doi ani mai mare ca mine. Era o mândrețe de fată, să-i bei apă din gură. Un bărbat, dacă venea la noi în casă, când o vedea, se amoreza de ea pe loc. Și numai ce ne-am trezit cu ea borțoasă. A născut cu o lună înainte de nunta mea. Și taică-meu, cât era el de bun, n-a iertat-o. A trimis-o pachet înapoi la țară, cu plod cu tot. Ce-a mai plâns, sărmana, când a plecat...! Parcă știa ce-o așteaptă...

— Și s-a-ntors?

— S-a-ntors. Da' mai târziu. Murise de-acum bărbatu-meu, Stamate. Tata, care era milos, s-a îndurat de ea și-a adus-o-ndărăt la București, dar n-a mai vrut s-o ținem în casă, că nu mai avea ochi s-o vadă. I-a găsit o cămăruță la subsolul unui bloc pe Căderea Bastiliei, unde chiria era o nimica toată. Și ea așa și-a crescut copilul, muncind cu ziua, ca spălătoreasă, dar dăduse deja în patima beției. N-a mai venit după aceea pe la noi deloc, ani de zile, până după ce-a murit mama – i-a fost rușine. Atunci, a fost o dată. Pe urmă iar a dispărut.

— Și copilul?

— A avut noroc de un copil bun, care s-a-ngrijit de ea. Până s-a săturat și el și s-a mutat în altă parte.

— Dar domnul Ionescu mi-a spus că ea e aici în fiecare dimineață, începând de la șapte. Zicea că-i angajată femeie de serviciu...

— Da' de unde, nici vorbă! E singurul loc în care i se mai dă de lucru, din milă, pentru că de peste tot, din toate casele pe unde a lucrat, a fost alungată... Dacă e bețivă... îți dai seama. O ajut și eu cu ce pot, mai spală și ea scările, mai spală rufe pentru mine, pentru vecini și câștigă un ban de pâine, că-i amărâtă, vai mama ei! Și-apoi e și mândră din fire – zice că nu vrea s-o întrețină băiatul. Am cules-o acum vreo patru ani de pe stradă. Cerșea. Am dat de ea din întâmplare. Cu greu am recunoscut-o. Și de-atunci își face veacul la noi în subsol.

Cu asta, doamna Apostoleanu se uită la ceasul de bronz cu pendulă de pe comodă și închise subiectul. N-a revenit niciodată asupra lui, cât a locuit Cezar la mansardă.

Dar distinsa doamnă nu-i spusese tânărului chiriaș decât o parte de adevăr: poate nu știa, poate doar se

făcea că nu știe că tatăl acelui copil era chiar răposatul ei soț. Și chiar de-ar fi știut, i-ar fi fost peste poate ca, după toate nenorocirile, să accepte că Stamate al ei, tocmai Stamate, pe care îl adorase și îl purta de-o viață ca pe-o icoană în sufletu-i curat, i-a dat lovitura de grație.

Cât despre Nuța, ce putea Nuța să facă decât să-și bea mințile? Spăla rufe toată ziua, freca la ele de-o treceau nădușelile și se îmbăta crunt, nimeni n-o deranja – era stăpâna subsolului, absolută.

În dimineața aceea însă, după incidentul cu Nuța, Cezar plecă spre stația lui 37 atât de tulburat, încât, mergând pe Polonă și pomenindu-se deodată față în față cu Toni Berbece, tresări. Îi luă radiofonistului bilețul din mână mașinal, fără să rețină numerele 19, 25, 31, 41, 49, adică frecvențele notate pe hârtie, la care era invitat să asculte radioul, și, cu mâinile înfundate în buzunare, trecu mai departe la fel de îngândurat.